

[K. Axel Nielsen.]

mange forskellige former for socialisme. Det er et fremmedord, der ganske simpelt betyder fællesskab, og den form er brugt i erhvervslivet i mange relationer, formentlig også med det ærede medlems tilslutning. Man har mange eksempler på fællesskabets anvendelse, som har medført højnelse af dansk erhvervsliv; det behøver ingenlunde at være statsdrift. Om man i det enkelte tilfælde vil anvende statsdrift, også kaldet statssocialisme, må bero på et hensigtsmæssighedssynspunkt. Det ærede medlem sagde, at han var imod ekspropriation, fordi han var modstander af statssocialisme. Men se hemmeligheden er jo den, at når vi ønsker at have mulighed for at ekspropriere, er det ikke for at lade staten drive landbrugs-ejendomme, for både mit parti og jeg har den opfattelse, at jorden i almindelighed drives bedst under det personlige brug af ejeren. Jeg er ikke tilhænger af statsdrevet landbrug her i landet, og det tror jeg ikke nogen i mit parti er. Vi ønsker at have ekspropriationsadgangen for at kunne videre-sælge ejendommene til unge landmænd, der kan drive dem personlig.

Så kom det ærede medlem med nogle bemærkninger om, at gennemførelse af fuld grundskyld ville kunne få visse virkninger. Det spørgsmål synes jeg vi må se på i udvalget. Jeg er enig i, at det kan medføre konsekvenser, som måske ikke har været overvejet ved lovforslagets udarbejdelse, men vi har jo endelig heller ikke fuld grundskyld endnu.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: Jeg synes ikke, det ærede medlem med nogen ret kunne bebrejde mig det, jeg sagde om statsdrift. Jeg sagde det, jeg mener, at socialdemokratiet er færdig med statsdriften. Det ligger i, at man går ind for grundskyld, for så kan man ikke have statsdrift. Det er en anerkendelse; det er skam ikke noget at være fornærmet over.

Søren Andersen: Meget tyder på, bl. a. også de bemærkninger, der er faldet her i dag, at de muligheder, vi har med hensyn til jordlovgivningen, når vi vil følge de hidtidige retningslinjer, de traditionelle ret-

ningslinjer: ikke at beskære ejendomsretten, er ved at være udtømt. Jeg kan bare hen-vise til de bemærkninger, som det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen, og som bl. a. også den højtærede landbrugsminister kom med. Men der er heldigvis også det at sige, at de love, vi har, kan løbe i mange år og give rige muligheder uden at behøve at komme over den streg, som man herhjemme i almindelighed finder rimelig. Det var en lille smule foruroligende, da det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen sagde, at han var tilhænger af ekspropriation. Det var ganske vist ikke noget nyt, men han fremsatte det alligevel som en trussel, og for mig at se virkede det endnu mere foruroligende, at landbrugsministeren sagde, kraftigt og noget bombastisk, at hvis de midler, man nu bringer i anvendelse gennem denne lov, ikke indfriede det, man forventede, ville et stort flertal efterhånden kræve mere. Det forekom mig, da vi i kommissionen så på problemerne, at selv flertallet i kommissionen, som står bag forsøget på at skabe denne lovgivning, kom til det resultat, at man faktisk ikke kunne komme videre, end man var kommet med dette lovforslag, når man ikke skulle overtræde den grænse, som er nævnt, ikke skulle træde den private ejendomsret under fode. Derfor er der i høj grad grund til at være foruroliget over denne lille trussel fra landbrugsministeren.

Landbrugsministeren kan i høj grad finde jord frem og har jo jordlovsudvalget, som sorterer under ministeren, til hjælp, og hvis han ikke har kunnet få det hidtil, så har han selv en ikke ringe skyld deri.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh sagde, at det vil være en ren ulykke, hvis aktieselskabsformen breder sig her i landet. Jeg sagde klart og tydeligt, at man både hidtil har betragtet og også i fremtiden må betragte fri ejendomsforhold som det både rigtige og ønskelige. I den forbindelse vil jeg gerne sige, at jeg glæder mig slet ikke til, at der kan komme nogle aktieselskaber. Jeg regner ikke med, at det bliver mange, men vi ønsker bare at have den mulighed, som vi hidtil har haft. Vi kan ikke forhindre den udvikling, der finder sted driftsmæssigt og økonomisk, det er noget, man må regne med. Det er vanskeligt at skaffe kapital, der er et kapitalbehov